नोपरखननसदःकरणाग्नीध्रकरणधिष्ण्यनिवपनादेः कर्मणः क्रियमाणस्य सन्तः संनिहितो दक्षिणत आस्ते समीपऽएव दक्षिणत उपविशति न त्वाहवनीयदेशस्य दक्षिणत एव · किं कृत्वा तन्त्य तत्तद्धर्यादिभिः क्रियमाणं कर्मान्वेत्य अनुगम्य तत्र गत्वेत्यर्थः · यथा हविर्धानप्रवर्तने पूर्वमन्तःपात्यसमीपे वेदिमध्ये स्थापितयोर्हविर्धानयोर्दक्षिण उपविष्ट आसीत् यदा च हविर्धाने प्रणीयेते तदा ब्रह्मापि तत उत्थायानुगच्छति गत्वा पुनस्तत्र संनिधौ दक्षिणत आस्ते · एवं सर्वत्र ज्ञेयम् ।

आहवनीये प्रणीयमानेऽप्रतिरथस्य (१३. ३३-४४) द्वादश ब्रुवन्नग्नौ ॥ ९ ॥ उक्तं चाग्निं प्रणन्त्कृत्वेत्याहवनीयस्य (८. ३. २० २१) प्रणयनम् · अग्नौ चयने तस्मिन्नाहन्माने इध्ममादीप्याग्निं प्रति नीयमाने ब्रह्मा अप्रन्दश [ऋचो[1]] ब्रुवन्जपन् दक्षिणतोऽनुगच्छति साग्निके क्रतावेवैवं श्रुतत्वात् (९. २. ३. ५) · मानवे चीयमानेऽग्नौ दक्षिणतः पक्षस्य बर्हिर्वेद्युपास्तऽइति ।

सर्वत्रैके ॥ १० ॥ शाखिनः सन्त्र साग्निके अनग्निके च क्रतौ अग्निप्रणयने अप्रतिरन्ब्रुवन्ब्रह्मानुगच्छतीत्येवमाहुः ।

स्तीर्णायां यथार्थमेत्य ॥ ११ ॥ वेदिस्तरणादूर्ध्वं यथार्थं यथाप्रयोजनमावश्यकभोजनमूत्रपुरीषाद्यर्थमेत्य पुनर्वेदेर्दक्षिणतः स्वस्थानऽआस्ते वेदिस्तरणपर्यन्तमत्रैवास्तऽइत्यर्थात्सिद्धम् · अत एव स्तीर्थमित्युपदेशात् वेदिस्तरणानन्तरं सर्वे भोजनाद्यावश्यकं कर्म कुर्वन्तीति गम्यते ।

अग्नीषोमप्रणयनायोत्तरेण धिष्ण्याञ्छालाद्वार्यं पूर्वेणेत्यास्ते दक्षिणतः ॥ १२ ॥ अग्नीषोमप्रणयनार्थं यदा ब्रह्मा शालायामागच्छति तदा आहवनीयदक्षिणदेशादुत्थाय पूर्वेण वेदिमागत्य चात्वालमुत्करं च दक्षिणेनागत्याग्नीध्रीयादीन्सर्वान्धिष्ण्यानुत्तरेणागत्य पूर्वद्वारेण शालां प्रविश्य शालाणेत्य गत्वा तस्यैव शालाद्वार्यस्य दक्षिणत उपविशति ।

कृते च सोममादायाग्निमन्वेति ॥ १३ ॥ प्रदीप्तमिन्द्वितीयामिति (८. ७. १-२) अयं विसर्जिनहोमः[2] प्रदीप्तेध्मस्योपरि विहितः · तस्मिन्विसर्जने[3] कृते ब्रह्मा यजमानो-

१) deest A. क्रावो B. २) Thus AB. ३) Thus AB. Ss.